СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 176. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 1 серпня 1933. VOL. XLI. No. 176. Jersey City, N. J., Tuesday, August 1, 1933. THREE CENTS.

БОРОТЬБА ЗА „ОТВЕРТУ ШАПУ" В СТАЛЕВІМ ПРОМИСЛІ

ВАШИНҐТОН. — Підприємці й робітничі організації зчепилися за роги через кодекс для сталевого промислу.

Робітничі організації не згодилися на проєкт кодексу, предложений сталевими підприємцями. Секретарка праці, місс Перкінс, виїхала зараз у сталеві округи на розслід умовин праці й життя й, повернувшися звідти, стане першим свідком на переслуханню перед ґенералом Джансоном, адміністратором відбудови.

По ній стане представник робітників Вілієм Ґрін, голова Американської Федерації Праці. Підприємців заступатимуть Роберт Ламонт, бувший секретар торговлі в кабінеті Гувера та голова Сталевого Інституту, й інжинір Рейндерс.

Підприємці будуть обставати за „отверту шапу" як право підприємця вести свій бизнес по своїй волі.

ВЕЛИКІ БАНКИ ОБІЦЯЮТЬ ПІДДЕРЖАТИ КАМПАНІЮ ПРЕЗИДЕНТА.

НЮ ЙОРК. — Одинадцять великих банків вислали до президента Рузвелта своє запевнення, що вони готові піддержати президентову кампанію за відбудову краю через давання банкових позичок підприємствам.

БОРОТЬБА ЗА ПРИЗНАННЯ ЮНІЇ В ПРОМИСЛІ МЯГКОГО ВУГЛЯ.

ЮНІОНТАВН (Па.). — Шериф Гекні не послухав заклику стейтового ґубернатора Піншова та не відправив своїх депутатів, заявляючи публично, що ґубернатор не має права позбавляти його прав і обовязків його уряду. На це ґубернатор видав приказ військам Національної Ґвардії ввійти у повіт Феет.

Прихід військ зараз успокоїв околицю. Війська узброєні в карабіни, машинові кріси й слізні бомби.

БОРОТЬБА ПРОТИ ВИКРАДАННЯ ОСІБ.

ВАШИНҐТОН. — Федеральний уряд далі скріплює свою боротьбу проти „рекету" викрадання осіб, до якого тепер звертаються люди, що колись займалися бутлеґерством. Ґенеральний прокуратор виробляє плян цеї кампанії, а рівночасно виготовляє нарис нового закона для кращої боротьби проти викрадання осіб.

У неділю рано бандити, що викрали були Джана О'Конела, 24-літнього офіцира, сина демократичного лідера з Олбані, Ню Йорк, звернули його родині цілого й здорового. Родина, згідно зі своєю угодою з бандитами, подала вістку до публичного відома 4 години після повороту Джана О'Конела.

Родина заплатила викупу 40,000 долярів. О'Конела держано 22 дні. Спершу викрадачі домагалися викупу в сумі 125,000 долярів, але по довгих торгах пристали на 40,000 долярів. Держали вони О'Конела під сторожею, здається в мешканню якогось дому в Ню Йорку. Вже по виплаченню умовленої суми зайшла задержка в звороті викраденого, бо злодії боялися, що виплачені їм банкноти значені і тому хотіли наперед їх виміняти.

Тепер поліція каже, що банкноти справді були значені, але тільки найкращий знавець може пізнати знак. Отже поліція має надію знайти виновників.

ВІДКРИТТЯ ЦІКАВОЇ ВИСТАВИ В ШІКАҐОВСЬКІМ МУЗЕЮ.

ШІКАҐО. — У „Філд Мюзеум оф Нетюрал Гісторі" відкривається цими днями для публики одиноку в світі виставу, що дає перегляд розвою людини в доісторичних часах.

Вистава складається з 8 частин, з котрих кожда представляє якусь передісторичну людину, зреставровану на основі наукових дослідів, а зображену в умовинах і при праці, характеристичний для цеї людини.

ПОШЕСТЬ ЇЗДИ НА РОВЕРІ В СТОЛИЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Це місто навістила справжня пошесть їзди на ровері. Люди їздять „байком" сотками й тисячами, для бизнесу й приємности. Половина їздців жінки, і з них багато вживають мужеських моделів ровера.

Старі люди нагадують собі сімдесяті роки минулого століття, коли вся Америка переживала подібну моду на ровери.

ЩО РОБИТИ ЗІ СТАРШИМИ РОБІТНИКАМИ?

НЮ ЙОРК. — Над цим питанням застановляється одна асекураційна компанія, котра зробила в тій справі спеціяльний розслід. Виявилося, що допити між великими підприємцями показують змагання підприємств удержувати при роботі старших робітників.

РУЗВЕЛТ ПРИЙМАЄ СЛАВНИХ ЛЕТУНІВ.

ГАЙД ПАРК (Ню Йорк). — Президент Рузвелт приняв у своїм домі капітана Джансона Молисона і його дружину Еймі Джансон Молисон, славних англійських летунів, що відзначились багатьома трудними летами, а підчас недавнього перелету понад Атлянтик мало не стратили життя.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ДЛЯ ВП. ВІДДІЛОВИХ СЕКРЕТАРІВ І ВСІХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА В СПРАВІ ПЕРЕХОДУ ДІТЕЙ З МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ.

Згідно з ухвалою 18-тої конвенції з травня і з ухвалою надзвичайного засідання головного уряду У. Н. Союза з липня ц. р. та по засягненню опінії асекураційного експерта У. Н. Союза — право користування одноричною безплатною вкладкою при переході з Молодечого Департаменту до старших членів прислугує таким дітям-членам:

1. Коли вони забезпечать себе в клясі W на 1000 дол.
2. Коли були членами Молодечого Департаменту в клясі I. принаймеше 5 років.
3. Коли покінчили вже 18 рік життя, а тепер ще дальше знаходяться в Молодечім Департаменті.
4. Коли кінчитимуть 18 рік життя на протязі 1933, 1934, 1935 і 1936 року.

Щоби переписати дитину з Молодечого Департаменту до старших членів, треба полагодити такі формальности:

1. Виповнити звичайну аплікацію (просьбу про приняття в члени, ту саму, якої вживається при приниманню кождого нового члена до У. Н. Союза).
2. Полишити те місце в аплікації, де лікар робить свої зауваги, не виповненим, бо діти, що переходять з Молодечого Департаменту до старших членів, не потребують піддаватись лікарським оглядинам, хіба, що заходить сумнів зі сторони відділового уряду, що дотичний член є нездоровий.
3. Разом з аплікацією треба прислати також грамоту члена Молод. Департаменту.
4. Крім кляси W можна при переході вписувати членів також до інших кляс, як наприклад E., P., O. Однак беручи під увагу, що конвенція признала повну одноричну вкладку тільки в клясі W на 1000 дол., яка то кляса є найдешевшою, то член, котрий бажає мати забезпечення в інших клясах, з вищими вкладками, мусить доплатити вже самий ту ріжницю, яка є між вкладками в клясі W і тими іншими клясами. Тут подаємо приклад, на якому треба взоруватись при обчисленню доплати: Член бажає грамоти на 1000 дол. в клясі E. Насамперед треба знайти висоту річної вкладки в клясі W на 1000 дол. На 67 стороні чорної книжочки (Рейт Бук) знаходимо, що річна вкладка для 18-літнього члена в клясі W на 1000 дол. виносить $15.87. А на 46 стороні тої самої книжочки знайдемо, що річна вкладка для 18-літнього члена в клясі E на 1000 дол. виносить $46.32. Віднявши $15.87 від $46.32, дістанемо $30.45, то є ту ріжницю, яку мусить доплатити той член, який замісць грамоти в клясі W на 1000 дол. возьме грамоту в клясі E на 1000 дол. Отже щоби знайти ту квоту, яку член мусить доплачувати у всіх інших клясах, крім кляси W на 1000 дол., то за підставу для обчислення треба брати завсіди річну вкладку в клясі W на 1000 дол., яка виносить $15.87, і ту квоту відняти від річної вкладки тої кляси, в якій дотичний член бажає себе забезпечити.
5. Хто з членів, котрі переходять з Молодечого Департаменту до старших, забезпечить себе в якійсь іншій клясі, ніж кляса W на 1000 дол., той буде обовязаний доплатити належну ріжницю одноразово річною ратою зараз по отриманню грамоти.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

ЗГОДА В ЕСПАНСЬКІЙ КОРОЛІВСЬКІЙ РІДНІ.

Колишній еспанський король Альфонс XIII. прислав у день шлюбу свого сина телеґраму з повідомленням, що вибачає йому його мезаліянс і пересилає своє благословенство. Одночасно запрохав він його зі своєю жінкою на медові місяці до Фонтенебльо, біля Парижа, де Альфонс XIII. мешкає тепер з усією ріднею.

ПОРУЧНИК ПЕРЕД СУДОМ.

У Лешні в трамваю прийшло до авантури між поручником резерви Едм. Жуковським і кондуктором Прусінським, тому, що поручник всів переднім помостом. Кондуктор вибив Жуковського по лиці, мовляв, за це, що він сказав: „Іх ґаб ойх полнiше Швайне". Тепер відбувається в тій справі розправа у варшавському суді. Обвинувачений Жуковський борониться, що таких слів не говорив і що він добрий Поляк.

ВИКРИЛИ ЛІТЕРАТУРУ ОУН?

Польські часописи повідомляють, що львівська поліція впала на слід магазину нелеґальної літератури О.У.Н. При ревізії заквестіонували сотки примірників бюлетеню ОУН, „Юнака", „Сурми", „Розбудови Нації", летючки в справі „Свента Гуцульщизни". В звязку з цим перевели багато арештовань.

„ЗАМІСЦЬ ПІДВОДНОГО СУДНА — ГИДРОПЛЯН".

Вже давно заповіли були деякі польські діячі збірку на підводне судно під назвою „Одповедзь Тревірануcові". Збірка однак якось не дуже то повелася. Судно мало коштувати величезні суми, а тут зібрали заледви кількадесять тисяч золотих. І тому рішили купити замісць судна гидроплян. Не знати лише, чи й на гидроплян вистане грошей.

РІК ВЯЗНИЦІ ДЛЯ ҐІМНАЗІЙНОГО ВЧИТЕЛЯ ЗА ХАБАРНИЦТВО.

Поліція в Бережанах впала на сліди добре зорганізованої шайки, яка займалася посередництвом у купуванні добрих нот у ґімназійного вчителя Г. Завірського. Найменша такса була 20 зл. за добру ноту на півричнім свідоцтві, 50 зл. на річнім свідоцтві. Після довгого слідства, веденого заступником президента окружного суду в Бережанах, Е. Урановичем, прокуратура виготовила акт обвинувачення на 60 сторінок машинового друку. Закидали вчителеви Завірському хабарництво в 39 випадках. До розправи покликали 78 свідків, крім цього прокуратор казав відчитати зізнання 41 свідків у слідстві. Засудили Завірського на 1 рік вязниці, причому половину кари на підставі амнестії подарували йому, а другу половину кари мусить відсидіти.

БІЙКА НА ЦВИНТАРІ.

У Вістовій (Калущина) померла кількамісячна дитина „дослідника св. Письма", Михайла Василишина. Сектанти принесли на цвинтар дитину, прикриту полотном, та при співі сектантських пісень хотіли похоронити. Сектантам заступили дорогу коло 300 селян і не допустили до сектантського похорону. При цьому прийшло до кровавої бійки. Дитину похоронили по грекокатолицькому обряді, бо мати охрестила дитину без відома чоловіка. Поліція веде слідство в справі бійки на цвинтарі.

ПОВІСИВСЯ З НУЖДИ.

Іван Павлик, муляр у Береговi (Закарпаття), повісився з нужди, бо за два роки не міг ніде дістати роботи. Цікаво зазначити, що безпосередньо перед смертю мав 50 сотиків довгу й той довг ще чесно віддав. Потім лишився без сотика, пішов до дому і покінчив зі собою.

КОМУНІСТИ МАТИМУТЬ ОСІБНИЙ ОСТРОВ.

Японський міністр справедливости, Тояма, постановив усіх комуністів виселити на один остров і таким чином ізолювати їх від політичного життя краю.

В минулому році покарано в Японії 2,499 комуністів, а 6,761 є тепер у тюрмах. Якщо візьмемо під увагу, що Японію замешкують около 70 міліонів населення, то число комуністів є зникаючим відсотком.

СТРІЛИВ ДО СУДДІ.

Суддя городського суду в Кротошині (познанське воєвідство), Арендт, упав жертвою скритовбийчого замаху. Коли згаданий суддя виходив з суду, підійшов до нього 57-літній рільник Раменґа і вистрілом з револьвера зранив тяжко суддю. Раненого відвезли до шпиталю, де він наслідком ран помер. Причиною замаху була пімста Раменґи за видання присуду, некорисного для нього в політичному процесі. Наглий суд засудив Раменґу на кару смерти.

ВИВЕЗЛИ ЗА МІСТО Й ОГРАБИЛИ.

Два бандити вивезли за Вінніпеґ реставратора Чарлса Рокка й, ограбивши його, залишили в полі. Чарлс Рокко наняв таксівку і приїхав нею до дому в год. 2.45 у ночи. Тут вскочили проти нього два узброєні в револьвери драби, всіли до того самого автомобіля і під загрозою смерти наказали їхати шоферови за місто. В дорозі приказували їхати не дуже спішно, щоб не звертати уваги прохожих. Яких три милі за Вінніпеґом бандити спинили автомобіль, ограбили Рокка зі всеї готівки, в сумі $105, і, залишивши ограбленого з шофером у полі, поспішно вернулися автом до міста. Над ранком автомобіль знайшли неушкодженим, а по бандитах слід пропав.

УМОВА МОСКВИ З ПОЛЬЩЕЮ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОГО СЕПАРАТИЗМУ

ЛОНДОН (Англія). — Українське Бюро повідомляє, що англійська газета „Морнінґ Пост" подає від власного кореспондента з Берліна, що радянщина підписала тепер з Польщею таємний договір, по якому Польща має дістати від радянщини допомогу грішми, зброєю та амуніцією на випадок її війни з Німеччиною. Крім того комуністичний Третій Інтернаціонал має повести тоді активну розкладову акцію в самій Німеччині.

Кореспондент „Морнінґ Пост" подає, що в договорі є окремий відділ щодо українського сепаратизму. В нім Польща й радянщина зобовязуються вести спільну акцію проти української визвольної боротьби та державницьких змагань України. Цей таємний договір складено й підписано старанням французької дипльоматії, яка все шукає союзів проти Німеччини.

ПОЛЬЩА СМІЛІШАЄ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

ВАРШАВА (Польща). — Радянсько-польське зближення вже дає відчувати себе Українцям під Польщею. Польський уряд тепер усе тісніше затискає в своїх лабах усі українські землі й все більше починає переслідувати український не лише політичний, але й культурно-національний рух. Численні арешти Українців та замикання українських установ і розвязування ріжних національно-українських організацій все збільшуються, що вказує на те, що Польща переводить тепер певну програму на знищення українського „сепаратизму".

Навіть таку справу, як орґанізація в Галичині комітету допомоги голодуючим на Великій Україні стрінув польський уряд ворожо, бо большевики запевняють, що на Україні голоду нема. А втікачі з радянщини розповідають жахливі картини голоду й вимирання населення.

МОСКВА АРЕШТУЄ ГАЛИЧАН НА УКРАЇНІ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — З радянщини надходять відомости про масові арешти радянською владою Українців з Галичини, які або залишилися на Україні з часів національної влади там, або, ратуючись від польського терору, втікли на Радянську Україну, щоби там працювати серед свого народу, залишаючись льояльними радянській владі. Серед арештованих є д-р Микола Чайківський, директор рогатинської ґімназії. З ним арештовано і його дружину.

Останніми днями подають 18 назвищ Українців з Галичини, яких большевики арештували в Одесі, між ними більшість студентів. Таксамо потверджуються чутки про розстріл большевиками сина д-ра М. Західного з Бережан. Приходять також відомости про арешти Українців з Галичини в Києві і Харкові. В Києві арештовано між іншими трох старшин червоної армії, бувших Українських Січових Стрільців, а в Харкові розвязано товариство „Західня Україна", в якому гуртувались Галичани, втікачі від польського терору.

ЯПОНІЯ ЗМІЦНЮЄ ОКУПАЦІЮ МАНДЖУРІЇ.

ТОКІО (Японія). — Воєнне міністерство виробило плян розташування в Манджурії на довший час японських військових залог. Будуть значно збільшені залоги здовж Східньо-Китайської та інших залізниць, які знаходитимуть під стислим доглядом японського воєнного командування. Таксамо в містах будуть збільшені залоги для підтримання спокою й ладу в Манджурії.

АВСТРІЙСЬКО-УГОРСЬКЕ ЗБЛИЖЕННЯ.

БУДАПЕШТ (Угорщина). — Сюди прибув австрійський міністер торговлі, Штокінґер, для переговорів з угорським урядом у справі заключення торговельного договору. Йому було уряджено гучну зустріч, що свідчить про прихильне відношення угорського уряду до австро-угорського зближення.

Премієр міністер Угорщини, Ґембеш, щойно вернувся з Риму. Він дуже задоволений з поїздки та з побачення з Мусолініем. Ґембеш каже, що дружні відносини між Угорщиною й Італією тепер все закріплюються й стають на реальніший ґрунт.

СВЯТКУЮТЬ НАРОДЖЕННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

МОСКВА (СССР). — Вся большевицька преса розквітчана портретами большевицьких ватажків, а передовсім Леніна та його поплечників. Це большевики святкують так трицять-ліття народження своєї партії, коли на лондонській конференції російської соціял-демократичної партії прийшло до розколу й сформування з меншости партії большевиків.

Поруч з Леніном ґазети прославляють Сталіна й інших, котрі стали большевиками зовсім недавно, але котрі тепер знаходяться на керуючих урядових становищах у радянщині. Ґазетний галас з приводу 30-ліття комуністичної партії нагадує те саме, що робила цареславна преса з нагоди триста-ліття царювання дому Романових.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЛЯ ДОБРА ОРГАНІЗАЦІЇ

У вчорашнім числі „Свободи" поміщений був замітний голос одного члена про організаційні справи У. Н. Союза. Допис був написаний людиною, добре звісною зі свого зацікавлення добром нашої організації. Допис подавав місцевість, відділ, словом, усі дані, що усувають усякі сумніви щодо правдивости поданих там фактів. Дописувач не противився поданню під дописом власного імени як доказу, що він стоїть за кожде слово допису.

Редакція вважала за відповідне пропустити всі ці дані, число відділу, місцевість і імя автора допису, щоби читачі могли розсуджувати справу безсторонно, дивлячися тільки на справу, а не даючися поводити особистими упередженнями, які могли би виринути, якби подати ці дані.

Питання, яке порушує дописувач своїм дописом, це питання організування людей до У. Н. Союза. Дописувач хотів би бачити зріст членів у Союзі, хотів би бачити, щоби молодь горнулася до Союза, хотів би бачити злуку відділів для кращого переведення Союзових справ і організації.

Одначе він бачить, що в тій роботі дбалих Союзовців їм шкодить злучення з Союзовою справою церковної справи. Відділ, до котрого він належить, на своїх зборах вирішує не справи допомоги членам, не справи організації нових членів, а справи церкви. Урядники відділу, на випадок смерти члена, не дбають, як найкраще помагати його вдові й сиротам, але, як найкраще помогти свому священикови.

Багато членів є невдоволені з такого ведення відділу. Їх заходи покласти цьому край не вдаються, бо урядники відділу на випадок протесту потраплять демагогічними нарікannями звалити всяку опозицію. Тих, що протестують, вони викидають з відділу під найменшою притокою. Викинені часто пропадають для організації.

Отсе є факти, для справи дуже важні. Це факти, які показують як на долоні наслідки зі злучення з собою двох справ, які не повинні бути лучені. Річ природна, що вірні церкви повинні її піддержувати, але це вони повинні робити через свою церковну організацію. Коли церковні справи вирішувати на зборах запомогової організації, то з того виходить хаос, котрий, як це доказує загальний людський досвід, шкодить обом злученим справам. Коли вірним церковним людям здається, що вони роблять щось доброго для своєї церкви (котрої імя редакція теж пропускає), хай вони відчують, що допис наповнений огірченням до їх церкви за таку поведінку; огірченням, яке певно не принесе користи їх церкві.

Для добра церкви й запомогової організації треба їх справи від себе відлучити.

ЧУЖИХ ЛЮДЕЙ СЛУХАЙМО Й СВІЙ РОЗУМ МАЙМО.

Статистика асекураційних компаній і запомогових організацій за рік 1933 виказує досить цікаві річи, з якими не зашкодить і нашим членам познайомитись.

Ще ніколи в історії розвитку асекураційних організацій не виплачувано стільки грошей, що виплачено за чотири останні роки в формі посмертних запомог та грошевих зворотів обезпеченим членам.

За три останні роки економічної і фінансової кризи асекураційні компанії і запомогові організації виплатили приблизно 11 біліонів долярів. В 1932 році виплачено понад чотири біліони (докладно $4,010,817,000) в формі посмертних виплат, позичок і грошевих зворотів. Це була величезна поміч, яка ратувала сотки тисяч людей у найгірших часах фінансової кризи.

Багато людей якраз у таких тяжких часах мали нагоду наглядно переконатися, що гріш, інвестований на обезпечення в асекурації, є найліпшою інвестицією, бо ніколи не пропадає.

*

Значіння інвестиції в обезпеченню можемо бачити з поступовання людей, котрі розуміються добре на інвестиціях.

У 1932 році виплачено одному чоловікови асекурацію в сумі $2,425,000. Цю асекурацію оплачував великий земельний торговець, Ф. С. Рут.

$2,125,000 виплачено А. Бейрови з Бруклина.

$1,306,000 виплачено В. Вриглеви.

$1,327,000 виплачено С. Т. Кровлеви.

Та ще багатьом іншим виплачено обезпечення кождому понад один міліон долярів.

Ці багаті люди мабуть добре розуміли, що найпевнішою інвестицією для них була асекурація. З цього треба брати собі приклад кождому Українцеви. Кождий повинен обезпечити себе, як він іще не обезпечений. Коли багатим людям, які мають уже й так маєтки, треба мати таку велику асекурацію, то щож тоді говорити про нас, які ніякого забезпечення в маєтках своїм родинам не можуть лишити!

*

Між Українцями нема багато таких, що моглиб оплачувати великі асекурації, але є багато таких, що повинні бути обезпеченими на таку суму, яка бодай участи забезпечувалаб родинам прожиток у найтяжчім часі по втраті того, котрий на той прожиток для них заробляв.

*

Український Народний Союз також за останні три тяжкі роки помагав своїм членам ратуватися в часі тої фінансової кризи. От хочби взяти рік 1932. У тім році У. Н. Союз виплатив спадкоємцям по своїх членах обезпечення на суму $181,750. А в трох останніх місяцях цього року У. Н. Союз дав своїм членам 2,500 позичок на суму приблизно $125,000. Союз дальше буде помагати своїм членам удержатись при організації.

Тому кождий Українець, котрий іще не є обезпечений, повинен обезпечитися в своїй українській запомоговій організації, якою є У. Н. Союз.

У. Н. Союз є найбільшою і найбогатшою українською запомоговою організацією. Своїм майном він забезпечує родинам своїх членів виплату посмертного обезпечення, як також виплату ще за життя члена, на яке член був обезпечений.

У. Н. Союз супроти своїх членів виконує точно всі ті зобовязання, які він на себе приняв. Це повинно бути заохотою для всіх, котрі ще не є обезпечені, щоби обезпечитися в організації, яка свої зобовязання виконує совісно.

Тому обовязком кождого Українця, ще необезпеченого, повинно бути, щоби належати до У. Н. Союза. Бути членом Союза, значить помагати самому собі і помагати своєю приналежністю будувати ще більшу фінансову силу своєї української запомогової організації для добра самих себе.

Микола Мурашко.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

О. Сновида.

КІНЕЦЬ КОМЕДІЇ

По самогубстві **Хвильового** — самогубство **Скрипника**, правої руки Москви на Україні, одного з найвизначніших членів компартії.

Спершу йшла нагінка на „петлюрівців", себто на тих діячів українського революційного табору, котрі, як **Грушевський, Єфремів** і інші, покинули національний табор, щоби перейти в табор Москви.

Далі, по їх ліквідації, прийшла черга на тих співробітників большевизму, які, не будучи в українським національнім таборі, **відразу** прилучилися до большевицької Москви, от як **Хвильовий.** Це були ті, що, хоч большевики з переконання, всеж хотіли узгіднити з большевизмом українські національні інтереси.

Аж нарешті залізна мітла московської диктатури піднялася й **на своїх,** здавалося, **найвірніших слуг,** — на тих, що про ніякі українські національні інтереси не думали, лише просто виконували на Україні волю Москви. На Україну прислали нового московського намісника, **Постишева,** який мав з корінням вирвати все, що хоч трошки пахло українським „сепаратизмом".

І ось, приклад Скрипника, який не хотів на жадання Постишева загострити анти-українського терору, показав, що навіть вірні слуги Москви, коли вони лише бодай уроджені на Україні, не можуть взяти на себе відповідальности за лайдацтва, які творить Москва на нашім народі.

Комедію „українізації" скінчено. Нині остаточно доказано, що **Грушевські, Винниченки, Севрюки, Левинські** й інші, які закликали „співпрацювати" з большевиками в справі „відродження" України, — що всі вони були наївні діти; що радо мали ті, які від самого початку голосили невблаганну війну невблаганій Москві. Бо коли й Скрипники, які ще перед 1917 р. були большевиками, не можуть знайти спільної мови з Кремлем, то хтож ту мову знайде?!

Москва, яка, як колись Татари, прислала свого „баскака" на Україну, щоб остаточно знищити рештки її „свобід", щоб заграбити її до решти економічно, щоби фізично вигубити всіх, у кого горіла хоч маленька іскра любови до своєї країни, тих, котрі не хотіли, щоби з неї зробили цілковиту колонію Московщини, — Москва показала своє обличе!

І цікаво, що в цій своїй політиці української большевики знаходять **повну апробату російської білої еміграцтини.**

Мімоковські **„Последнія Новости"** не криють своєї втіхи, що нарешті большевицька Москва „зрозуміла, до чого може привести отa забава в українізацію, яка за спиною керівників приймала явно москвофобський характер". Ця газета тішиться, що Москва полапалась якраз у моменті, „коли ворожа людности економічна політика створила можливість дійсної **смички** між отою „культурницькою" (українізаційною) працею і стихійним незадоволенням людности, і коли з овочів тої праці **можуть скористати вороги Росії, щоби відірвати від неї Україну".**

Ось бачите, як орган протибольшевицької еміграції в Парижі витає пана Постишева й приплескує його політиці знищення тіни національних свобід на Україні. — мовляв, не потурайте українству, бо тоді під його національним прапором піде, викликана руїнницькою економічною політикою Москви, революція на Україні.

Хай це буде нам мементом! Хай стріл Скрипника, нова терористична політика Постишева, ну, й стаття Мілюкова пригадують усім: 1) що всяка Москва, червона чи біла, бажає лише знищити Україну; 2) що в їх політиці щодо України вони солідарні; 3) що ні один чесний Українець не може й думати про якунебудь співпрацю, про якийнебудь компроміс з народом, який завзявся змазати Україну з мапи Европи.

АДРЕСА ВИСТАВОВОГО КОМІТЕТУ В ШІКАГО:

Ukrainian Chicago World's Fair Exhibit,

9300 Cottage Grove Ave.,

Chicago, Ill.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ПОЛЬСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКЕ БРАТАННЯ.

І знов телеграфують з Варшави про польсько-большевицьке братання. Польське посольство в Москві та російське посольство у Варшаві будуть незадовго перемінені на амбасади. Польський міністер заграничних справ їздив недавно до Москви, а большевицький міністер шкільництва й відомий большевицький пресовий агент, Карло Радек, їздив до Пілсудського. Польський і московський диктатор обмінюються спеціальними подарунками. Словом, любов на всі заставки.

Та в цьому нема нічого нового. Вони можуть сваритися за те, який кусок України має кождий з них припасти, але як тільки виринає небезпека, що Україна повстане проти них, зараз замирення Польщі й Москви стає пекучим питанням дня.

КРОВАВИЙ НІС.

Ви чули анекдоту про кровавий ніс?

Юзьо й Карло зводили на килимі такі завзяті бої, що їх сестричка аж плакала зі страху, що котрийсь другого вбє. Та скільки разів вона бігла до матери, щоби вона пішла їх розборонити, мати казала: „Не бійся, не бійся, дитинко, не буде запізно: хлопчиська зараз перестануть битися, як тільки котрому з них пуститься кров з носа".

Але одного разу Юзьо й Карло билися довго - предовго. Нарешті старший, не можучи побити молодшого брата, каже йому: „Слухай, Карле, буде вже! Пускай собі кров з носа і перестаньмо битися"...

Щось подібне сталося тепер між Москвою й Польщею. Грозили одна другій, що себе знищать, аж помучилися погрозами. І нині замирилися, як лицюе сестричкам.

ХОЧЕ ЗАВОДИТИ КУЛЬТУРУ.

До Америки приїхав князь Абисинії. Жив тут деякий час і оглядав край. Тепер вертається й везе з собою повну голову новин, які хотів би завести в себе, в своїй рідній Абисинії.

Котрийсь ґазетяр був цікавий знати, що таке з цілої Америки цей молодий князь уважає за найбільше достойне наслідування в Абисинії.

Князя, видно, ні трохи не збентежило запитання. Він мав відповідь готову. Він уважає, що Абисинці повинні завести собі американські забавові парки.

Він думав про ці механічні забавові буди, де зденервовані непосильною роботою люди шукають забуття... і його не знаходять.

Князь певно не знав, який портрет своєї культури змалював він своєю щирою отвертістю.

РЕТУШОВАНИЙ ПОТРЕТ.

Як уже зайшла мова про портрети, то треба сказати про один портрет, що справді на часі.

У Лондоні видано в англійськім перекладі книжку Адольфа Гітлера „Моя боротьба". Книжка розійшлася в Німеччині вже в яких три чверти міліона примірників. Коли тепер її видано в англійськім перекладі, то прийшлося її дещо змінити, бо деякі уступи певно разилиб чужинця. Отже англійський переклад не віддає вповні німецького оригіналу.

Всетаки, як каже лондонський „Таймс", Англійці дістають дуже цікавий портрет німецького диктатора. Правда, цей портрет дещо „ретушований", як це називається в фотографії, та всетаки він дає поняття про риси душі Гітлера. Хоч у перекладі дещо змінено, то англійський читач має теперь ключ до зрозуміння цеї будьщобудь визначної постаті.

Ґрація Деледа.

УКРАДЕНІ ЧЕРЕВИКИ.

Навіть як не мав розправи — а тепер воно часто бувало, бо люди в тих тяжких часах втікали від суду — Ілля ішов до суду. Сідав у ждальні, клав записник на коліна або спирав на стіну та записував думки про свою жінку, що була дома. Довкола нього нісся заглушуючий галас, люди приходили і виходили, якісь старі жінки сварилися та сперечались за дрібниці, фахові обманці переходили з похиленими головами, причепурені адвокати бігали від клієнта до клієнта, сушили собі голову, як би то дійти до грошей — одначе Ілля більше нічому не дивувався! Знаю життя та знаю, що на світі — доля. Життя це гойданка. Нині ти нагорі, завтра надолі, позавтра знову нагорі. Дорога жінко, не трать надії. Може нас іще не забув стрийко Августин. Він видидичв свою жінку та може згадає нас у завіщанні. А потім, потім поїдемо на море... Та на вєсн... будемо щасливі... Як молодята.

І справді. Одного зимового ранку прийшов до нього один візник, поклав йому руку на рамя та сказав: Біжи до хати Ілє! Тому кілька днів привіз я був фіру сіна до Теранового і бачив там твого стрийка: він смертельно хорий.

Ілля устав спокійно, а на знак жалю посунув рукою по сивому волоссю: — Скажу це жінці. — Та жінці наче й у голові це не було. Навіть не підвелася зі сходів, на яких сиділа, щоби трохи загрітися на сонці. Вона дбала про це, щоби одежею показати своє колишнє багатство, носила панчохи, чесалася по найновішій моді, одначе легка й берегами вже подерта сукня та подерті черевики показували ясно, в якій біді жиє ця родина. З хати, в якій вони обоє жили в кімнатці під подвіря, доходила на вулицю голосна розмова. Господар хати сварився з жінкою, а в коршмі, що до нього належала, грали в кости та грімко сміялися. Одначе Ільково жінка не зважала на цей гамір і крики, так як і він сам не зважав на гамір і крики в суді. Йому було всеодно.

— Знаєш що? — сказав чоловік, погладивши по волоссю. — Піду просто до нього.

— До кого?

— Та до стрийка Августина. На дворі гарно — додав, бо не хотів їй виявити своїх думок. Одначе вона вгадала його думки, бо глянула на його подерті черевики, а потім поглянула на нього:

— А гроші на дорогу?

— Вже маю. Лише ти не бійся, ніхто не знає. Все добре, коли чоловік спокійно роздумає. Хочеш може, щоби я тобі прочитав мої думки про це? Я записав це собі зовсім коротенько. Вирвав кілька карток із записника, зачервонівся трохи та поклав їх їй на подолок. І це було все, що їй міг лишити на життя на найближчі дні. Потім пішки вибрався в дорогу. Мав усього лише три ліри, а знав світ доволі добре, розумів, що надармо трудивсь, щоби позичити потрібні на дорогу гроші. До Орсея ішло все добре. Дорога вела ввесь час вниз, гарною околицею, такою гарною, що вже завдяки чудовому краєвидови, який розстелався довкола, забув своє горе. Сонце гріло все більше, чим більше Ілля сходив униз. Та потім нараз сонце зайшло за горами, западала чорна, холодна ніч. Черевики йому зовсім подерлися. Це було природне, та він уже не був такий спокійний. Не міг їх дати направити, не міг теж купити нових. А в подертих черевиках було так тяжко йти. Годі було теж перед стрийком станути наче якийсь волоцюга. Тому з огляду на свою будуччину, з огляду на здоровля та щастя жінки мусів за всяку ціну роздобути нові черевики. Одначе як? Ілля не міг знайти відповіди на це питання.

Так дійшов до першого села. Ніде ні живої душі. Лише з якогось заїзного дому на майдані падав сніп світла. Ввійшов і просив, щоби його переночували. Дали йому ліжко в якійсь великій кімнаті, де вже спали два подорожні. Один із них хропів голосно. Ілля поклався нерозздягнений, та не міг заснути. Бачив непроглядні ряди черевиків по всіх дорогах світа, по всіх кімнатах, по всіх порогах.

Шум вітру розбурхав його думки. Години минали. Ілля думав про жінку, про гарне життя, яке ждало його, колиб стрийко Августин записав йому своє майно. Ілля встав поволеньки, намацав напомацьки черевики того подорожнього, що так хропів. Були тяжкі наче олово; він чув на долонях холодні, виходжені цвяхи. Поклав їх знову на долівку, а потім став шукати черевиків того другого подорожнього, одначе не знайшов їх.

Тепер зачув якийсь слабий шелест перед дверми, начеб щось пересувалося в сінях. Стояв збентежений на долівці, навіть не ворушився з місця, дріжав, наче наповнений звірина. Тепер відчув усю підлість своєї вчинку. Коли знову все затихло, підійшов до дверей, щоби переконатися, чи в сінях нема нікого. Тепер при світлі нафтової ляпмочки, яка висіла в сінях, побачив кітку. Вона посувалася попри стіну, а перед сусідніми дверми стояла пара гарних черевиків, що кидали величезну тінь на долівку.

Взяв їх, сховав під блюзу та пішов далі. На подвірю спав якийсь чоловік на мішку соломи. Пильнував воза подорожного. Ворота були лише примкнені. Ілля помаленьки вийшов на вулицю тай пустився скоро вперед.

За якої пів години подумав собі, що вже може надягнути вкрадені черевики. Сів на придорожному камені та журливо шнурував черевики, обмацував їх весело з усіх боків, бо були такі мякі й вигідні. Та коли він так радів, прийшла йому знову думка, як він злодій. Соромився сам себе. А як пустяться за мною? Що тоді скажуть на це все? І впростував пальці в черевиках. Ноги боліли його, наче горіли в тій обуві, до якої був не звик. І коли потім знову пустився із своїми старими черевиками під пахою, які на випадок хотів надягнути, а вкрадені кинути перед тих людей, що здогонятимуть його, не міг уже йти так скоро вперед, як передше. Коліна йому дріжали, що хвилини зупинявся, бо йому здавалося, що чує кроки за собою.

Стрінув якогось селянина, що повільною ходою ступав уперед. Та йому здавалося, що той селянин дивиться на нього зпід лоба глумливо. Околиця змінилася: все було сіре, понуре, а Ілі здавалося, наче почав гадати, що все голосом людей, що здоганяють його.

Вкінці назад надягнув свої подерті черевики, а ті вкрадені оставив при дорозі. Всеж таки не знайшов спокою. Дивні думки кружляли йому в голові: здогонили його... зловили... засудили...

Знову вернувся. Знайшов украдені черевики на тому самому місці, де їх був лишив. Довго дивився на них неспокійно. Що йому почати з ними? Міг їх сховати, або закопати.— Гріх оставсь би на його душі. Він украв! — і спогад тієї страшної хвилини, коли то лазив по темній хаті, впаде ганьбою, нестертою плямою на все його життя. Взяв украдені черевики під сурдут і вернувся помало назад у село. Прийшов перед вечором. Двадцять чотири години не їв нічого, ледви держався на ногах. Наче у сні дійшов знову до того заїзного дому. Всюди було тихо, ніхто не згадував про крадіж. Дали йому те-саме ліжко, що й минулої ночі. Коли поклав украдені черевики на те саме місце, де їх був знайшов, заснув твердим сном. На другий день збудили його коло полудня. За останні гроші купив трошки хліба тай знову пустився в дорогу.

Знову випогодилося. Тепер ішлося йому лекше. Подекуди вгостили його молоком і хлібом.

Коли вкінці прийшов до Теранового, його стрийко вже не жив. Помер тому кілька годин.

Наймичка глянула на нього якось недовірчиво.

— А чи ви справді його свояк? Чому не прийшли вчасніше?

Ілля не відповів.

— Мій покійний пан чекав на вас до останньої хвилини. Тому кілька днів післав вам телеграму й увесь час говорив, що ви напевно забули його. Тому то нині рано, коли вже бачив, що ви не прийдете, все своє майно записав на убогих.

ПРОТОКОЛ

З XVIII. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО СОЮЗА

що відбулася в Дітройт, Міш., в днях 15—20 травня 1933 року.

(26)

ТРЕТІЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ.

Дел. 7 відділу заявляє, що відповідь, яку він дістав від уряду, була задоволяюча, та однак він не годиться з тим, що заявив головний фін. секретар, що, мовляв, реформу в 1914 році перепровадили кілька людей. На тій конвенції, де ухвалено ту реформу, було велике число делеґатів і вони то так порішили.

Дел. 90 відділу запитує в справі 25 процентів комісового, яке дістають секретарі при виміні грамот зі старих на нові роди обезпечення. Чому ця справа не була проголошена в орґані „Свободи", а тільки подана тайно до відома секретарям відділів головним рекордовим секретарем Каштанюком.

Предс. заявляє, що на це питання відповість головний рекордовий секретар.

Дел. 48 відділу запитує, чи правдою є це, що в офісі Союза мають працювати якісь люди, котрі не є Союзовцями. Предсідник заявляє, що таких людей в офісі Союза нема.

Дел. 63 відділу запитує предс., чому не роблено відповідної кампанії за нових членів, чому нічого не зроблено в справі орґанізації ставтів, та чому головний уряд взявся так пізно до введення нової реформи.

Предс. відповідає, що справу скавтів він уже порушив попередно, а щодо кампанії за нових членів, то він уважає, що така кампанія велася так, як це було можливе. Справу реформи взято під увагу тоді, як члени почали натискати на уряд та просити його рагунку. Як відомо, введення нової реформи забрало дуже багато часу, а сталося це не з вини уряду. Треба було все підготовити, засягнути поради експертів, виготовити нові табелі, видрукувати їх, а щойно тоді розіслати їх почтою. Така процедура мусіла з конечности протягнутися.

Дел. 245 відділу ставить отсі запити: чи потрібно 4 редакторів; далі, що буде з тими членами, які були втягнені до нової реформи секретарями відділів, хоч вони тої реформи не розуміли. Предсідник заявляє, що на його думку таке число редакторів, яке тепер є, є конечне для видавання денника. Очевидно, те число можна й зменшити, однак це відбилосяб відємно на редаґуванню ґазети. Головний уряд уважає, що до редакції „Свободи" повинна бути принята нова, свіжа, тут роджена сила, яка мала би працювати в редаґуванню англійської частини часопису та старатися новими, тут питомими способами, говорити до молоді. Щодо тих членів, які були втягнені до нової реформи, хоч її не розуміли, то предсідник є певний, що вони по розумнім вияснению їм справи останутся в тім новім роді обезпечень.

Тут перервано дискусію, бо до конвенційної галі прибув комішенер стейту Мішіґен для асекураційних справ, саме той, який учора видав лайсенс Союзови на дозвіл роблення асекураційного бізнесу в стейті Мішіґен. Отже уділено голосу адвокатови Чарноському, з Дітройт, який, висказавши свою радість, що може промовляти до репрезентантів Союзових відділів майже з усіх закутин Америки, представив конвенції згаданого комішенера.

Комішенер, після зложення привіту, висказує своє задоволення за уділення йому голосу та підкреслює, що у справі У. Н. Союза мав він якнайкращі інформації і рекомендації щодо здорового фінансового стану цеї оранізації, а тому він радо видав лайсенс для такої інституції. Він звертає увагу на обставину, що в ціли задержання і набудуче такого додатнього маєткового стану, треба конечно опирати свої обчислення, як і підвищування чи знижування вплати рат, на минулих досвідах та порадах спеціяльних асекураційних фаховців. Отже видно, що У. Н. Союз має відповідного асекураційного фаховця в особі Lee J. Wolfe-a.

По тім привіті від комішенера приступлено до дальшої дискусії над звітами.

Дел. 345 відділу запитує предсідника, чому в однім банку було зложених три рази більше грошей, ніж статут дозволяє. Предс. заявляє, що він про це знав, однак не можна було нараз вибрати більшої суми грошей з банку, коли вже настали тяжкі часи.

Дел. 218 відділу запитує предс. в справі позички на народній дім у Юнґставн, Огайо. На це предс. відповідає, що справу позичок на народні доми він вияснив докладно в попередніх запитах.

Дел. відділів 310, 64, 383, 299, 221, 307, 237, 44, 284, 20, 247 і 102 зрезиґнували зі своїх голосів, тому що їх евентуальні запити були вже вияснені у відповідях на подібні запити інших делеґатів.

Дел. 369 відділу ставить внесок, попертий дел. відділів 12, 83, 203, 325, 270, 90, 299, 36 і 109, щоби дати вотум довіря предсідникови Союза за його щиру і совісну працю для У. Н. Союза.

Це вотум довіря дали предсідникови присутні делеґати через повстання з місць.

Предсідник конвенції заявляє, що в справі відкиненого делеґата відділу 14, Барткова, який хотів вибрати інджонкшон проти конвенції, а властиво проти всіх урядників, він сам був примушений вирішити справу цього делеґата в той спосіб, щоби приняти його назад на наради конвенції. Справу цю він мусів вирішити в той спосіб тому, бо головний рек. секретар не предложив йому потрібних і заприсяжених доказів на письмі щодо неправильности вибору того делеґата, які то докази є конечні для виграння цеї справи в суді. Отже він просить делеґата 25 відділу внести в тій справі відповідну резолюцію. Попрошений делеґат зазначує, що ми є поставлені перед конечністю признати поступок предсідника конвенції за правильний, або неправильний. Це залежить від нас самих. Однак ми мусимо мати на увазі, що коли би ввесь уряд був покликаний на послухання до суду, яке то переслухання могло би потревати і два дні, то тоді конвенція може розбитися. Тому він ставить три осібні внески: 1) Ми приймаємо зарядження зі сторони предс. конвенції в справі приняття дел. Барткова заправильне. Ми його принимаємо не тому, що ми не є переконані про його нелеґальність, але тому, що нас поставлено перед конечністю. 2) Ми припоручаємо нововибраному урядови його справу докладно прослідити та згідно зі статутом витягнути з цього відповідні висновки. 3) Перевести на цій конвенції відповідну ухвалу, яка заздалегідь предвиджувалаб подібні випадки і проти них містила би в собі правосильну охорону.

Дел. 276 відділу ставить внесок, попертий дел. 370 відділу, щоб ті три резолюції приняти. Внесок цей перейшов з одним голосом проти. Потім предсідник конвенції покликав дел. Барткова до участи в нарадах конвенції.

Щодо звіту заст. предс., В. Гришка, та заст. предс., Юлії Баволяк, то делеґат відділу 100 ставить внесок, попертий делеґатами відділів 352, 140 і 70, щоб дати їм вотум довіря без дискусії над їх звітами. Присутні делеґати дали їм вотум довіря через повстання з місць.

З черги слідувала дискусія над звітом головного рек. секретаря, але що він був під пору перешкоджений, то відкрито дискусію над звітом гол. фін. секр., Р. Слободяна. До дискусії зголосилися делеґати відділів: 62, 352, 238, 164, 182, 67, 42, 96, 324, 307, 29, 234, 8, 121, 200, 363, 239, 103, 45, 274, 263, 243, 36, 61, 52, 327, 78, 51, 349, 282, 5, 252, 196, 155, 90, 301, 309, 78, 173, 38, 333, 218, 268, 347, 326, 274, 233, 83, 374, 345, 316, 192, 31, 171 і 50.

На внесок делеґата від. 102, попертий дел. відділів 31, 203, 237 і 372, замкнено лісту до дискусії.

Дел. 62 відділу ставить головному фін. секретареви отсі запити: Чому екзекутива не постаралася повзяти відповідні зарядження щодо принимання хорих членів до Союза, на чім, як секретар у своєму звіті зазначив, Союз мав утрату коло 20 тисяч дол. Чому Іван Штогрин дістав від Союза 43 тисячі долярів яко позичку на свою пральню, яка мала вартувати тільки 29 тисяч дол., як дел. 62 відділу був повідомлений Іваном Грабаром з Джерзи Сіти. Чому екзекутива одобрювала морґеджі на доми в сумі 5, 10 і 20 тисяч долярів та вище, а членови 62 відділу відмовлено позички, хоч вона мала бути тільки на тисячу долярів.

Головний фін. секретар відповідає: В справі 20-тисячної втрати, яку Союз потерпів, заявляє, що на це головна екзекутива не має ніякої заради, бо правильному приниманню членів до відділів можуть помогти тільки самі відділи, самі їх члени та уряд. Щодо морґеджу в сумі 43 тисячі, то справа ця представляється так: Штогрин, власник пральні, мав колись спільника в тому бізнесі, а коли він з ним розійшовся, то той спільник з пімсти зробив неправдивий стейтмент, яким послугувався Іван Грабар в розповсюднюванню фальшивих вістей. Коли Союз давав 43 тисячі позички, то та пральня була оцінена на 94 тисичі дол. Власник тої пральні, яка тепер розвивається дуже добре, має самої машинерії вартости 75 тисяч дол., 19 троків і дає заняття коло 100 робітникам, сплачує позичку правильно і дотепер сплатив уже поверх 10,000, сплачуючи що місяця 350 дол. Щодо морґеджів на мешкальні доми, то Союз дає їх звичайно тільки на такі доми, які є поблизько осідку Союза і які він має можність точно контролювати. По далеких місцевостях, де контроля серед даних обставин булаб неможлива, або неточна, Союз ніяких позичок на доми не уділяє, а беручи під увагу ще й ту обставину, що в Филаделфії вартість на реальности надзвичайно впала, зрозуміємо, чому просьбу члена відділу 62 головна канцелярія полагодила відмовно.

Дел. 352 відділу запитує, чому головна канцелярія не відповідає навіть на реєстровані листи. Запитує також, чи головна канцелярія прослідкує добре справу посмертних виплат.

Головний фін. секретар зазначує, що якраз про цю справу, про яку згадував делеґат 352 відділу, він є добре поінформований, та знає, що даний відділ приняв 69-літню матір, за яку дочка пішла до лікаря і на свідоцтво дочки заасекуровано стару маму. Однак вина спадає тут цілкоито на відділ, який не доглянув цеї справи. А щодо відповіди на реєстровані листи, то справа, яку делеґат згадує, належить до обсягу діяльности рекордового секретаря.

Дел. 238 відділу запитує, який параґраф є в статуті і які його постанови про одержання 25-долярової запомоги, щодо якої цей делеґат отримав від фін. секретаря відповідь, що, мовляв, треба бути аж 6 місяців хорим, щоб таку запомогу дістати. Як делеґатови тідомо, то такої точки в статуті нема.

Гол. фін. секретар відповідає, що в справі видавання запомог уряд Союза руководиться статутом Союза, але також у багатьох випадках і конечністю уділення даної запомоги. На протязі останнього року виплачено з запомогового фонду десятки тисяч долярів, а всетаки кождого члена, який просив допомоги, не можна було задоволити.

Дел. 164 відділу хоче знати, чому не змінено його грамоти з двох тисяч на тисячу, так як він собі цього бажав, а прислано назад вправді вимінену грамоту на новий рід обезпечення, але на ту саму суму.

Фін. секретар відповідає, що свій звіт він виготовляє відповідно до предложеного звіту рекордового секретаря.

Дел. 182 відділу запитує, чи можна би було зреформувати вкладки в нових родах обезпечень із вкладками інших американських асекураційних компаній, бо це дуже багато помоглоб у приєднуванню молодіжи до нашої орґанізації. Питається також, чи не можнаб засилати вкладок членів одним чеком, замісць кількома.

Гол. фін. секретар відповідає, що про справу вкладок уже згадував головний предсідник при запитах у дискусії над його звітом. Щодо присилання місячних вкладок одним чеком, то це можна би впровадити в життя, однак, беручи на увагу, що Союз має три ріжні департаменти, між які треба ділити відповідні квоти, булоб дуже утруднено робити це, якби відділи не присилали осібних чеків з сумами, призначеними для осібних департаментів. Отже прислання осібних чеків улекшує у великій мірі роботу в головній канцелярії.

Дел. 238 відділу запитує, чи головна канцелярія не могла би платити відділам бодай ті кошти, які є получені з посилкою місячних вкладок. Гол. фін. секретар заявляє, що коли западе така ухвала, тоді треба буде відповідно до неї поступити. Хоч Союз істнує вже 39 років, то дотепер так велося, що відділи покривали самі ті незначні розходи.

Делеґат 67 відділу запитує, чому член того відділу, який через випадок стратив три пальці, отримав від головного фін. секретаря відповідь, що статут не позволяє видати ніякої запомоги. Це ділося майже перед двома роками, а недавно член таки отримав 50 дол. запомоги.

Гол. фін. секретар відповідає, що статут виразно каже, за котрі втрачені пальці можна дістати запомогу. А що тому членови уділено пізніше запомогу, то зроблено це в дорозі ласки, через убожество члена. На другий запит делеґата цього відділу, чому член платить 85 центів до посмертного фонду в першому році, а в тому самому часі інші фонди виносять аж два доляри, гол. фін. секретар відповідає, що нові роди обезпеченнь є обчислені на підставі "American Experience Table of Mortality", яка в першому році згори означує більшу суму фонду адміністраційного, а меншу до посмертного. Однак по році фонди зміняються і велика частина вкладок іде до фонду посмертного, а тільки мала частина до фонду адміністраційного. Маючи в першому році до розпорядимости більшу суму в адміністраційному фонді, орґанізація має можність оплачувати відповідне комісове відділовим секретарям. Зрештою такий поділ фондів є обнятий в статуті параґрафами, що відносяться до нових родів обезпечень.

Дел. 42 відділу ставить отсе питання: Чому місцеві секретарі дістають аж 25 процентів комісового при зміні грамот? На які реальности є ульоковані морґеджі на суму 40,000 дол., які то реальности Союз мусів перебрати? Чи перед виплаченням посмертного уряд жадає відповідних доказів від борд оф гелт?

До першого запиту гол. фін. секретар зазначує, що головна канцелярія радо платить 25 процентів комісового секретарям, замісць мала би виплатити ті гроші асекураційним експертам. Вона охотно бажалаб помогти секретарям, бо, наскільки ми хочемо мати з них таких секретарів, які могли би присвячувати більше часу для нашої орґанізації і стати для неї правдивими аґентами, то треба про них відповідно подбати і їх відповідно винагороджувати. Щодо перебраних морґеджів на 40,000 дол., то вони є ульоковані на реальностях, а саме одна на суму $5,000 у Байон, Н. Дж., а друга на суму 35,000 у Джерзи Сіти, Н. Дж. Обі ті реальности знаходяться тепер в доброму стані, так, що певно не буде ніякого клопоту і небезпеки якоїнебудь утрати гроша. Щодо виплачування посмертного бенефіту, то головна канцелярія виплачує його на предложення посмертного листа, котрий, згідно з приписами, є заосмотрений підписами й іншими потрібними формальностями, яких вимагає закон.

Дел. 96 відділу ставить запит у справі листів, на які відділ не дістав відповіди, як, наприклад, у справі вислання повідомлення на мітінґ, на якому мала бути обговорена злука відділів та нова реформа.

Гол. фін. секретар відповідає, що ця справа торкається департаментів інших урядників.

Дел. 324 відділу запитує, скільки всіх грошей є заморожених у банках, та чому член відділу, який був покалічений і стратив палець на нозі, не дістав запомоги, хоч її той член допоминався.

Гол. фін. секретар відповідає, що про загальну суму заморожених грошей згадував уже касієр у свойому звіті, а що тичиться запомоги для члена, то в такому випадку голов. канцелярія поступає згідно з постановами статута.

Дел. 8 відділу бажає пояснення щодо розходів, які часом перевищають приходи. Гол. фін. секретар відповідає, що як готівка зменшилася, то це ще не означає, що розходи були більші від приходів. Готівка зменшується не тільки відповідно до даних виплат, але також відповідно до того, скільки з тої готівки ульоковано на якісь інвестиції.

(Дальше буде)

Володимир Тоболаков.

ЦІКАВА ФІЛЬМА

Як в ателіє накручували фільми, режісер хвилювався разураз і кричав у меґафон:

— Стахевич, до чорта, який з вас мужик! Таж бийте сильніше, гей...

Годину пізніше, при зниманні масової сцени, кричав він до статисток:

— Панчохи! Панчохи! Ви знову надягли ажурові панчохи, до сто чортів! Скажіть мені, чи ви ще не бачили справжніх селянок?

Вкінці фабрика, як про це повідомляє журнал „Фільмова Стяжка", мусіла вислати експедицію на село; взяли в ній участь режісери, оператори, артисти та фотоґраф. Ця експедиція фотоґрафувала живу природу, будинки і т. д. Для одної фільми, „Ворог народу", фільмували трицять пять тайних горалень, із яких потім змонтували пересічний тип.

У гаряче полудне одного святочного дня заїхали перед сільраду два вози людей від фільми. Сонце стояло найвище, так, що навіть кури непорушно сиділи у вуличному порохі. Лише біля старої купальні співали хором кілька дівчат, червоних наче буряки. Коли голова сільради відчитав розпорядок, у якому йому поручали дати до розпорядження самогонників, мусів усміхнутися.

— Їх можна буде знайти. Наша земля, себто наше село, врожайна на самогонників. Лише ті громадяни-селяни...

На зборах було ґамірно, наче серед Циганів на ярмарку.

— Тут щось не теє, — кричав якийсь дідусь у подертій шапці. — Що за тайні горальники? Так просто з моста? Яким правом?

Старший режісер зняв шапчину з голови та взявся пояснювати, що і як:

— Товариші! Таж то для мистецтва. Так сказати, око за око. Дозвіл ми маємо й кожен, хто дасть себе відфотоґрафувати, дістане ще крім того три рублі...

Юрба мовчала, переступала з ноги на ногу. Хтось обізвався:

— Ну так, самособою, коли паперу є доволі...

Мужик із чорною бородою не міг уже таки змовчати; він поплескав старшого режісера по плечах і сказав:

— Відфотоґрафуйте, горожанине, мене. Я маю горальню.

Тут юрба, наче один муж, заревіла:

— Підіжди ще, Василю Івановичу. Який вже там із тебе тайний горальник? Навіть власного апарату не маєш...

— Що, я не маю апарату?— обидився мужик. — А той за печею? Це ніщо? З мосяжними рурами, які я повідшрубовував у фабриці? Це малоб бути ніщо?... Що?... Я маю...

— Не слухай його, горожанине! Не слухай його! Я найперший тут тайний горальник. Я за це навіть сидів у тюрмі! — кричав сивоволосий мужик.

— Ти попробуй лише який смак! — якийсь старий у подертій шапці пхав режісерови пляшку горівки під ніс. — Це горівка, що навіть бика з ніг звалить. Чиста...

Режісер і оператор лише з трудом могли оборонитися перед мужиками, та вкінці вибрали таки найхарактеристичніші лиця. Дуже завзято тиснулася до режісера якась бабуся з вісповатим лицем. Кричала пронизливо, наче немовля в колисці, та пробивала собі ліктями дорогу.

— Мене, батечку, відфотоґрафуй за три рублі...

— Таж зрозумійте, горожанко, ваше лице не надається для фільми...

— Ти не будь такий занадто премудрий! — розкричалася нараз бабуся люто. — А дивіть на нього, він собі гадає, що може мене обиджувати, тому, що я маю вісповате лице. Ми вже знайдемо собі спосіб, не боїмося ваших окулярів!

Вечером експедиція вернулася до окружного міста, після того як сфотоґрафувала тайних горальників, звичаї й обичаї та горальні, а одного мужика забрала навіть зі собою для гурта головних артистів. Селяни й селянки проважали експедицію на сам кінець села та просили нового артиста Шабліна, щоби не забув їх.

— Ти там людям у місті скажи, що ми навіть пиво варимо. Що вони напевно можуть рахувати на нас, колиб так там забракло...

Лише вісповата була невдоволена та пхинькала:

— Якогонебудь мужика сліпого на одно око сфотоґрафували, а мене ні. Вони думають, що як я вісповата...

І вона не скінчила говорити, а сердито сплюнула на дорогу, вкриту грубою верствою пилу.

(З російської мови переклав **М. Н-ий**).

В. Старушок.

АВТО.

„Але, бабо, бабо!... Так і життя вам догасає, а ви, крім ведмедів, нічого й не бачили. Щиро мені вас, темних людей, жаль. Бож нічого ви ще й не покоштували з нашої культури!"...

Так і бренять бабі Ярошці, мов комар над вухом, оті слова чужої „панічки", що їздила по селу самоходом та скуповувала гриби.

— Некультурні ви — говорить — тутешні люди!... Некультурні!...

І хоч не розуміє баба тих слів гарної пані з блискучими нігтиками, алеж ось чомусь печуть вони її старе серце, мов гостра паприка. Гірко! Бодай би хоч знати, що воно є ота „культура?"

Два роки обминала Ярошка хату моторної вдови Василихи, а тепер, йдучи одного разу до ліса, „Слава Сусови" сказала й сперлась на пліт. Бо хоч і справедлива босорканя була Василиха, але розумніша й за чоловіків: не дурно кілька разів по міських жидах за наймичку служила.

— Ей дурніж ви, вибачайте на цім слові, бабо, дурні! — ніби й ласкаво, але навмисне лихим словом назвала Василиха Ярошку. — Хтож таки не знає, що культура — то все те, що в панів, у місті: телефон, панське життя, бурішти та парки, модерні суконки, мікадо та — головне — авто! Розумієте: отой самохід, що пани їздять та бензиною смердять? Та ще: білі подушки, купання у „ванві"...

— Он воно що! Так он воно що — культура!... Звісно, деж би я її скоштувала? — мудрувала собі баба. Коротенькі суконки вже не принаджували бабу, бо їй минав семий десяток; що таке „телефон" вона й забула запитати Василиху: може — забавка, може — їжа, то хіба що не тверда, бож Ярошка мала лише чотири зуби. Тому й парків чи бурштів їй не дуже кортіло, бож не знала, які вони є. Алеж авто... Воно завжди чарувало Ярошку, як вилітало зза ліса й влітало в ліс, мов змій-велитень з дитячих казок.

І стало авто бабиною мрією. Та ще кортіло скупатися у „ванві".

Кождої вільної хвилини виходила Ярошка, підпираючись палицею, перед хату, ставала, чи сідала там під кучерявою грабиною й дивилася на шляхи, що, мов стрічки, розходились на чотири боки світами й зникали в лісах, кликали — манили в невідомі краї, де має бути щастя, за яким все життя тужила надаремно баба. І сидячи тут, Ярошка часом бачила навіть кілька авт за один день: червоні, сині, чорні, як мрія, блиснуть перед очима й як блискавка зникають з обрію.

Зпочатку, поки та чужа „панічка" не роздражнила бабу, Ярошці і в голову не впадало, щоби й вона колись моґла опинитися в такій барвевній, блискавичній коробці. Але тепер її немов підмінили: за всяку ціну кортить її бодай через село переїхатись автом. Кортить — і край. А сказано: — „Не поможе бабі й кадило, коли вже бабу сказило!"...

І кінець свого віку присвятила баба Ярошка шуканню нагоди, щоб таки „скоштувати культури в авті". Та, хоч і багато їздило авт, ні одно не спинялося біля баби, й нагода не приходила.

Якось одного разу, вже при кінці зими, несла баба оберемок суховію з ліса. Оберемок великий: і ззаду — віти і з переду — віти, наче самі собою по дорозі рухаються, а баби в них і не видко. Бо угнулася під деревом баба, на костур налягає, кріпиться, а від утоми аж у вухах гуде, немов авто. Та ні: це таки й справді авто десь на шляху загуло. Хотіла обернутись баба та й поточилась: і зиркнути не встигла, як загуло, заторохкотіло вже в самій бабиній голові, закрутило суховієм і бабою, тільки курява зпід снігу знялася, як вихор. Ані зойкнути не встигла баба, як увесь світ зник з очей.

Очутилася аж у шпиталю, коли її роздягнено, мов підсвинка в ночвах, у залізній балії купали, потім мастили, обмотували, обвязували та в білому ліжку, на білі, мов хмари, подушки лагідненько поклали. А довкола — самі панночки, білі, як янголятка, ще ліпші від тої чужої „панічки", мов метелики пурхають, до баби посміхаються, вуршти й парки на чистих тарелях підносять. І доктори в білому одінню з бабою, як з панею, жартують:

— Ой, бабусю, не журіться! Ще житимете довго. Бо що вам ноги та руки, немовялицю, пообшморгувало — те не шкодить! Зате полежите тут як велика пані. Та й автом уже їздили!

— Як? — аж зірвалася з подушок баба. — Як, автом? Я їхала автом?

— Таж автом! Тим самим, що ото вас на шляху з оберемком підхопило. Ним вас і сюди привезли. А ви й не знали?...

— Не знала й не гадала, людоньки! Ой, Господи... — тай залилася Ярошка гарячими слізьми. Зпочатку й сама не знала, що її власне так уразило. А що мала часу досить „полежати, як пані", то й прийшла до несподіваних висновків.

— Е, бодай би вас з тією культурою! — думала злісно. — Тоді бо тебе в авті повезуть, коли зпочатку тобою шляхи повимітають та як притомність усяку душа християнська стратить! Тоді тебе й у „ванву", й на білі подушки, як нема вже тобі як і лежати!

І коли саем на Великдень пришкандибала баба додому з шпиталю, побачила, як спустошіла її вбога хатина, як зогнила остання бараболя, як миші вибрали до порошинки все борошенце, — луснула що сили своїм костуром по одвірку, обернулась на шлях і злісно сплюнула:

— А бодай ти провалилась, облудо!... Хай же вас з вашою культурою фрас побере!...

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Український бизнесмен знов модернізує свою масарню.

Плятон Стасюк, відомий український масар, модернізує далі своє підприємство. Недавно почалися в його крамниці, при 124 Перша Евеня, далеко йдучі й коштовні перерібки, котрі мають на цілі поставити це підприємство на найновіші основи такого бизнесу. Масарня буде наскрізь змодернізована, і на будуче кождий просто кусок мяса буде маринований у підприємстві. Тимсамим збільшена буде крамниця, і вона буде наймати більше робітників.

Інші масарі признають, що підприємство п. П. Стасюка стане взірцем, як мається вести такє приємство.

—o—

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Під увагу Клюбам Танцюристів в Америці й Канаді.

1) Підчас Українського Тижня в Шікаґо відбудеться Зїзд танцюристів, а заразом усі танцюристи візьмуть участь у **Святі Українського Мистецтва,** тому то всі вже зорганізовані клюби повинні негайно приступити до реґулярних вправ і вправлятися в танках, яких навчилися в головній школі.

2) Всі зорганізовані клюби танцюристів висилають на Зїзд своїх делеґатів, яких мають вибрати на своїх зборах правними голосами. Вибирається одного делеґата від 25 танцюристів. Місто Шікаґо й околиця вибирають від кождих 25 танцюристів по 2 делеґати. Всі інші танцюристи беруть участь у Зїзді з дорадчим голосом.

3) Незорганізовані танцюристи вибирають також делеґатів, але мусять утворити комітети, які мають взяти на себе обовязок зорганізування клюбів танцюристів.

4) Всі клюби танцюристів мусять негайно надіслати імена делеґатів, а також імена танцюристів, що приїжджають на **Свято Українського Мистецтва на Світовій Виставі.**

5) **Кождий делеґат має привезти з собою докладний звіт клюбу з його діяльности.** Цей звіт буде прочитаний на Зїзді. У звіті треба подати число членів клюбу, діяльність клюбу від його заснування, де виступали клюби й скільки робили таких виступів між чужими та своїми. До звітів треба доложити все те, що друкувалося про клюб та українські танки українською й англійською мовою. Також треба подати докладний спис теперішнього уряду і його адреси.

6) Клюби мусять негайно зголосити всіх учасників, котрі їдуть на Зїзд, і подати їх адреси, щоб комітет клюбу шікаговських танцюристів міг усім танцюристам приготовити помешкання та забезпечити їм харчі.

7) Клюби українських танцюристів, котрі будуть брати участь у контесті українського танку, мають негайно зголоситися до головної школи, як також подати, в яких танках будуть виступати до контесту, окремо гуртових і окремо сольових, та подати імена солістів, що будуть брати участь у контесті.

Програма Зїзду Українських Танцюристів буде відбуватися в такім порядку:

1) Реєстрація делеґатів, 2) Відкриття Зїзду Василем Авраменком, 3) Вибір президії Зїзду, 4) Прочитання привітів, 5) Звіти делеґатів, 6) Реферати гостей і танцюристів, 7) Обговорення статута клюбів танцюристів, 8) Вибір головного уряду централі танцюристів, 9) Дискусія над потребою збудування Українського Інституту Мистецтва, 10) Резолюції, 11) Закінчення Зїзду і відбірання танцюристів та делеґатів і гостей на фільму, 12) Вечера танцюристів і гостей та забава з танцями.

За Школу Українського Танку:
Василь Авраменко.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 78, повідомляє, що на піврічнім мітінґу 2 липня дано вотум довіря урядникам і ухвалено, що кождий член має явитись на мітінґу 6-го серпня, в годині 11.30 в церковній гали, і принести з собою стару грамоту, бо буде виміна грамот на нові. Котрий член довгує до братської каси, того грамота не буде виміняна. Тому проситься, щоби кождий член був на мітінґу. — Т. Стеців, предс.; Андрій Бончак, кас.; Іван Стерник, секр.

МЕЙФІЛД, ПА. Бр. св. Василія, від. 185, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 6. серпня, в годині 1-ій пополудни, в гали парафіяльній. Контр. комісія здасть піврічне справоздання. — І. Телех, предс.; О. Наконечний, секр.

Малий Шотляндець говорить: Тату, дай мені пенні, я подивлюся крізь телескоп на місяць.

Батько: Почекай ще кілька днів, сину, як буде повня, тоді побачиш ввесь місяць.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

З НАГОДИ КРИТИЧНОГО ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПАВИЛЬОНУ.

Заява чи відозва в „Свободі", що конечно потрібно зібрати пену суму на рату для контракторa, і то негайно, бо інакше Український Павильон піде на бубен, викликала в мене доволі немилі думки.

Жаль і смішно подумати, що нарід з державними аспіраціями не може спромогтися на таку маленьку суму. Таж у інших народів перший-ліпший бизнесмен, котрий бодай трохи патріотизму в собі має, сягнув би до кишені, виняв би таку суму, тай з усміхом заплатив би. А що з нашими бизнесменами?

В своїм розгарі почав я наборзі перечислювати наших бизнесменів тут у Нюарку. Думав я, що на таку численну громаду знайду бодай 500 бизнесменів, а тут: трас, на пальцях рук і ніг усіх перечислив, тай ще кілька пальців осталось.

Як добрий душпастир знає всі прогріхи своїх овечок, так звичайно адвокат знає грошевий стан даної суспільности. Отже зачинаю розбирати не грішну, але грошеву сторону наших бизнесменів, і що бачу? Ті бизнесмени, котрі не числять на Українців, животіють якось-тако, а в тих, що ограничуються лише до Українців, вічний передновок. І якаж тому причина? Невжеж Українці не роблять ніякого бизнесу? То як же вони живуть? Живуть, як і інші, але зі своїми потребами, чи то купецькими, чи професіональними, вдаються до чужих, звичайно до ворогів свого народу. Наших бизнесменів знають лише на Різдво (коляда) і на Великдень (писанка), коли треба „тікет" на якусь оказію продати, або коли збираєть гроші на якусь ціль. Тоді кричимо: „Свій до свого!" Позатим не хочемо знати, що наші бизнесмени десь істнують.

Таким поступованням ми не лиш робимо кривду нашим бизнесменам, але наносимо страшенну шкоду народній справі. „Де кум, а де коровай" — може дехто скаже. „Що спільного мають наші бизнесмени з народньою справою?"

Прошу послухати. Бизнес є живчиком-пульсом фінансового життя кождого народу. Відповідно до того, який бизнес якась нація робить, в чиїх руках той бизнес спочиває, додотична нація є сильна, або слаба фінансово. Тепер застановімся бодай побіжно, що є майном якоїнебудь державни, чи нації.

В першій мірі то є земля та її плоди; дальше, публичні будівлі й інституції, які належать до всього народу, а вкінці те все, що посідають одиниці даного народу, або так зване „добро індівідуальне. Коли говоримо про багацтво або вбожество даного народу, то завсіди маємо ті річи на увазі. Тепер зложім ціле майно нашого народу в один великий капелюх, а майно синів Ізраїля в другий капелюх, Німців в третій і т. д. Коли мені чого треба, я йду до капелюха, де моя частка знаходиться, і „роблю бизнес", або іншими словами: віддаю свою частку за услуги, чи якусь іншу річ, котра мені потрібна. Коли я роблю бизнес зі своїм, то він ніначе кидає тоту частку, що я вибрав і йому дав, назад до українського капелюха; а коли я роблю бизнес з чужим, то він кидає набуту від мене частку до свого капелюха. Коли ми всі робимо бизнеси з чужими, то наш капелюх зчасом стає порожний, а чужий капелюх виповняється нашим добром. Ось і причина, чому матеріяльно ми так лихо стоїмо, а в світі фінансовім ми є звичайними жебраками. Самі себе грабуємо і кричимо, що ми бідні; а як колинебудь треба потрясти кишенею, як ось тепер, ми трясемо порожним полотном, з якого нічого не може випасти.

Ми всі змагаємо до одного, до відбудови нашої Української Держави, але голословними фразами ми держави не збудуємо, бо на те треба діла. В першій мірі перестаньмо жертися на полі релігійнім і партійнім. Перестаньмо один на другого глядіти як на ворога тому, що той католик, той православний, той зовсім у ніщо не вірить, а той пе пиво при іншій барі. Перестаньмо думати, що „то лише я враз з моїми одновірцями, або однопартійцями зможу Україну відбудувати", та зрозумімо вже раз, що так, як пальці на руці є не на те, щоби з собою вічну війну провадити, але щоби себе взаємно доповняти і собі помагати, так партії є на те, щоби кожда по своїй змозі доложила цеголку до тої великої будівлі: Української Держави.

Виховуймо нашу молодь в українськім дусі, витворюймо своїх власних бизнесменів, професіоналістів, політиків, учених, артистів і т. д. та попираймо їх, щоби вони могли жити при нас та працювати для нас; щоби ми, коли наступить слушна хвиля, мали все готове. Берімся до діла сьогодня, негайно, бо ніхто не знає ні дня, ні години!

Адвокат **В. Кузьма,**
Нюарк, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКИЙ МОЛОДЕЧИЙ ЗЇЗД.

Ініціятивний Комітет Молодечого Зїзду в Шікаґо остаточно ухвалив програму діяльности на час Зїзду. Як відомо, цей Зїзд відбудеться підчас Українського Тижня, тобто між 14 і 20 серпня. Всі делеґати повинні бути в Шікаґо найпізніше вже 15 серпня, бо наради Зїзду почнуться в середу, 16 серпня, в 10 годині рано. В 1 годині наради Зїзду будуть перервані, а потім зачнуться знову в 3 годині пополудні й треватимуть до 6 ввечір.

В годині 8 ввечір делеґати Молодечого Зїзду будуть на вечері в Українськім Павільоні, де на той час відбудеться спеціяльна концертова програма. По вечері буде забава, танці і т. і.

Дня 17 серпня в 10 годині рано наради Зїзду будуть відновлені, потім у годині 3 пополудні Зїзд буде закінчений. Учасники Зїзду вдадуться до Гол оф Саєнс на Виставовій Площі, де відбудеться велика Українська програма для Американців.

Делеґати на Молодечий Зїзд, котрі дадуть знати про свій приїзд до Шікаґо завчасу, могтимуть числити на дешеве помешкання. У всіх справах Зїзду просимо звертатися до:
Ukrainian Youth's Congress, 2006 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Ukrainian Chicago World's Fair Exhibit,
9300 Cottage Grove Ave., Chicago, Ill.

СТРАШНИЙ ТАРЗАН.

(8)

...и бачив лише частину потвори. Він бачив перед своїми очима страшну її спину, всіяну рогами. Тарзан чув, як хрустіли кости в зубах потвори, але він не бачив, що вона їла. Тарзан лише догадувався, що ця потвора їла того величезного льва, якого вбив учора Тарзан, ратуючи хвостату людину. Тарзан міг сподіватися, що й він та його хвостатий товариш стануть жертвою потвори, коли вони не втечуть, або вона їх побачить, чи почує зараз.

Тарзана дивувало те, як він не чув наближення до дерева такого чудовища. Чи він спав так міцно, що не чув гамору й запаху потвори, чи може вона ступала так тихо, що годі було почути гамір. Тарзан почув легкий дотик до своїх плечей. Він оглянувся і побачив, що хвостата людина, приклавши палець до губ, робила йому знак мовчати й зберігати тишину. Потім хвостатий зробив знак, що треба з дерева тікати, не роблячи шуму, щоб не звернути на себе уваги потвори.

Тарзанови дуже хотілося побачити її всю, бож це перший раз у життю він стрів таку допотопну потвору в африканських джунґлях. Тепер Тарзан зрозумів, чому тут не живуть люди й зрозумів, чому тут ростуть лише величезні звірі. Свідомість небезпеки, а головно те, що Тарзан не мав найменшого поняття про звички потвори, змусили Тарзана рішитися на втечу разом з хвостатим. Інстинкт самоохорони переміг цікавість і Тарзан пустився тікати з дерева геть.

Коли сонце освітило джунґлі, Тарзан зі своїм хвостатим товаришем були вже далеко від того місця, де вони стріли страшну потвору. Тарзан біг по деревах безшумно й швидко, але ще лекше біг за ним його хвостатий товариш. Йому багато пособляв його хвіст та довгі пальці на руках і на ногах. Вони вже були далеко від дерева, де ночували, коли хвостата людина зробила знак, що вже можна відпочити. Тут Тарзан побачив, що його товариш дуже стомився втечеї